

HELDER DENKEN EINDHOVEN

DE URGENTIE

Beweeg voor je brein (het is nooit te laat)

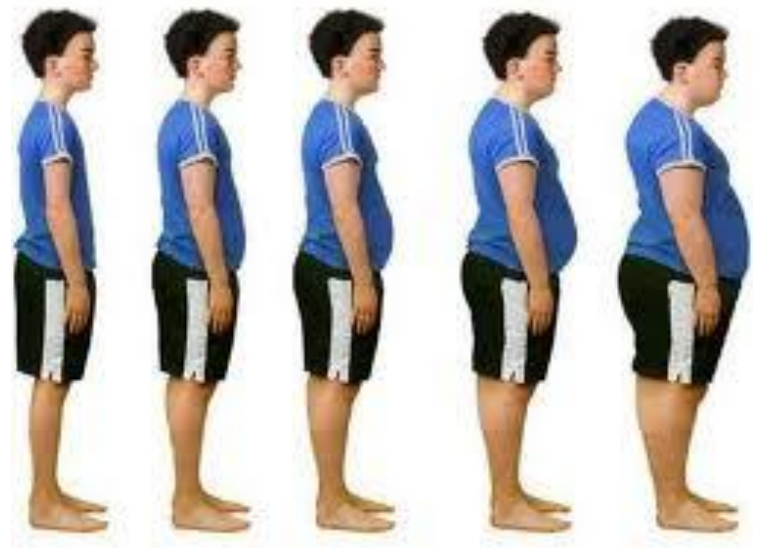
Eveline Brandt - 27/03/11, 12:30

Dementie
Obesitas
Depressies
Hart- en vaatziekten

Prof. Erik Scherder van de Vrije Universiteit. Foto: Werry Grone

Mee
Gecond
Eerst

14 jaar jong en 81 kilo.

vraagt hij het jongste meisje. Ze denkt even na. „Je kunt een hyper krijgen”, zegt ze dan. „Ja”, zegt Budde. „En je kunt ook veel problemen krijgen als je ouder wordt. Dat willen we voorkomen.” Jullie worden te zwaar, zegt hij. Dat is niet jullie schuld. Maar ik wil graag weten wat jullie kunnen doen om ken. Hij ziet het steeds vaker, bij steeds jongere kinderen. 15 procent van de kinderen is te dik. Het geeft lichamelijke klachten, maar ook psychosociale problemen: ze worden vaker gepest. Het is heel belangrijk om het overgewicht aan te pakken, maar erg lastig. En hij begrijpt het goed. Er is zo- rokkaanse en Turkse gezinnen wijzen het af. Jammer, vindt Budde, want bij allochtone kinderen komt overgewicht vaker voor. Er komt een meisje van 10 binnen. Ze heeft een bruine huid, haar kroeshaar in een staart. Als je niet zou weten dat ze tien jaar is, zou je haar 15 schatten. Ze weegt 100 kilo, bij een

Afname chronische moeheid

Bewegen of denken tegen vermoeidheid

Doornienke Beintema
ROTTERDAM, 18 FEBR. Cognitieve gedragstherapie of een bewegingsprogramma vermindert de moeheid bij het chronisch vermoeidheidssyndroom. De patiënt per dag laten bekijken welke activiteiten hij aankan, werkt niet.

Inactiviteit

Inactiviteit

Verleiden tot gezond gedrag

Een stad waarin...

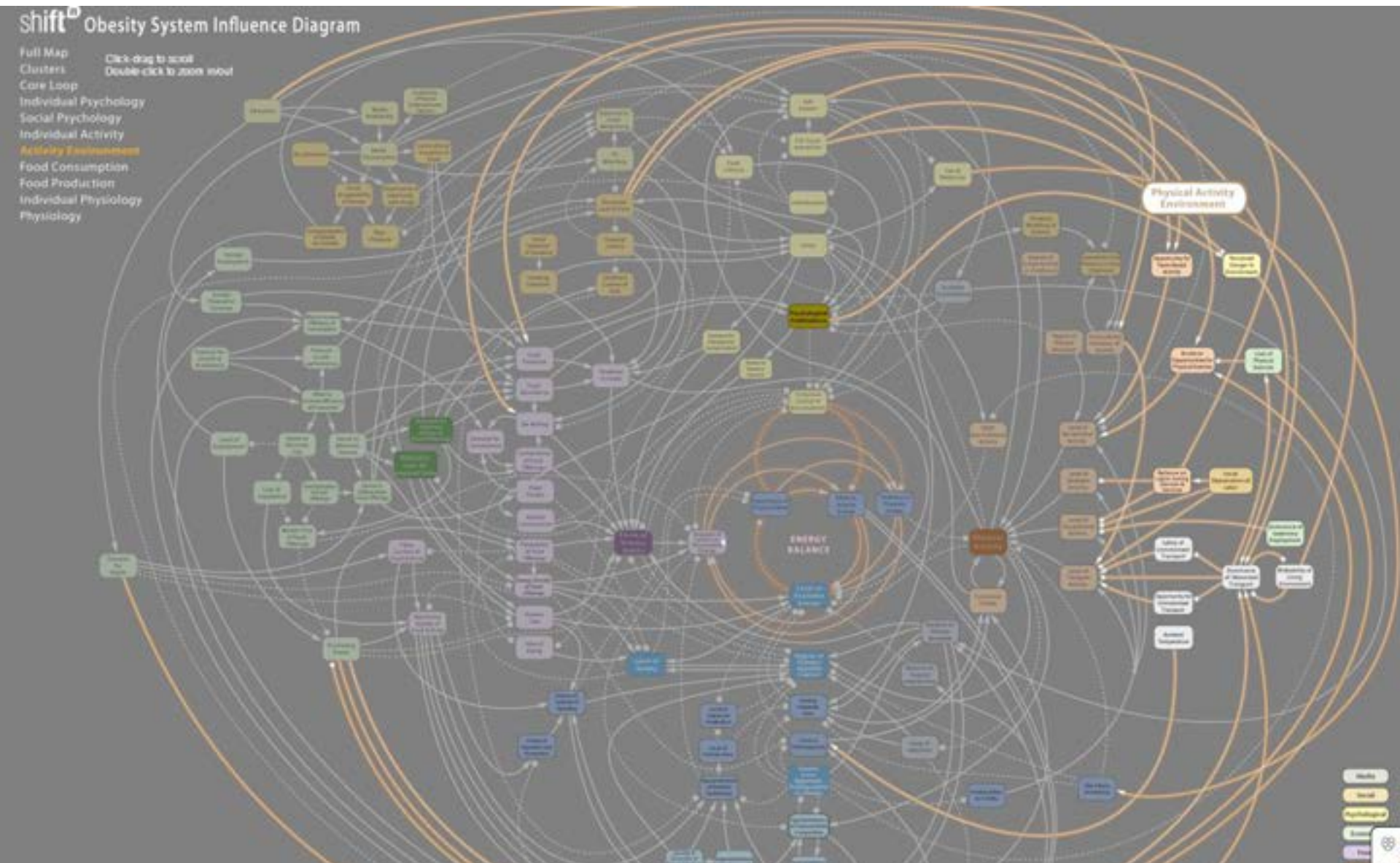
- ❑ Gezondheidsrisico's worden geminimaliseerd
- ❑ Gezondheidskansen worden vergroot

Source: Dahlgren and Whitehead, 1991

Wonen en leven in een gezonde wijk en omgeving

Het is complex: inrichting doet er toe

Een traditie: gezondheid en ruimte

Sport in the city

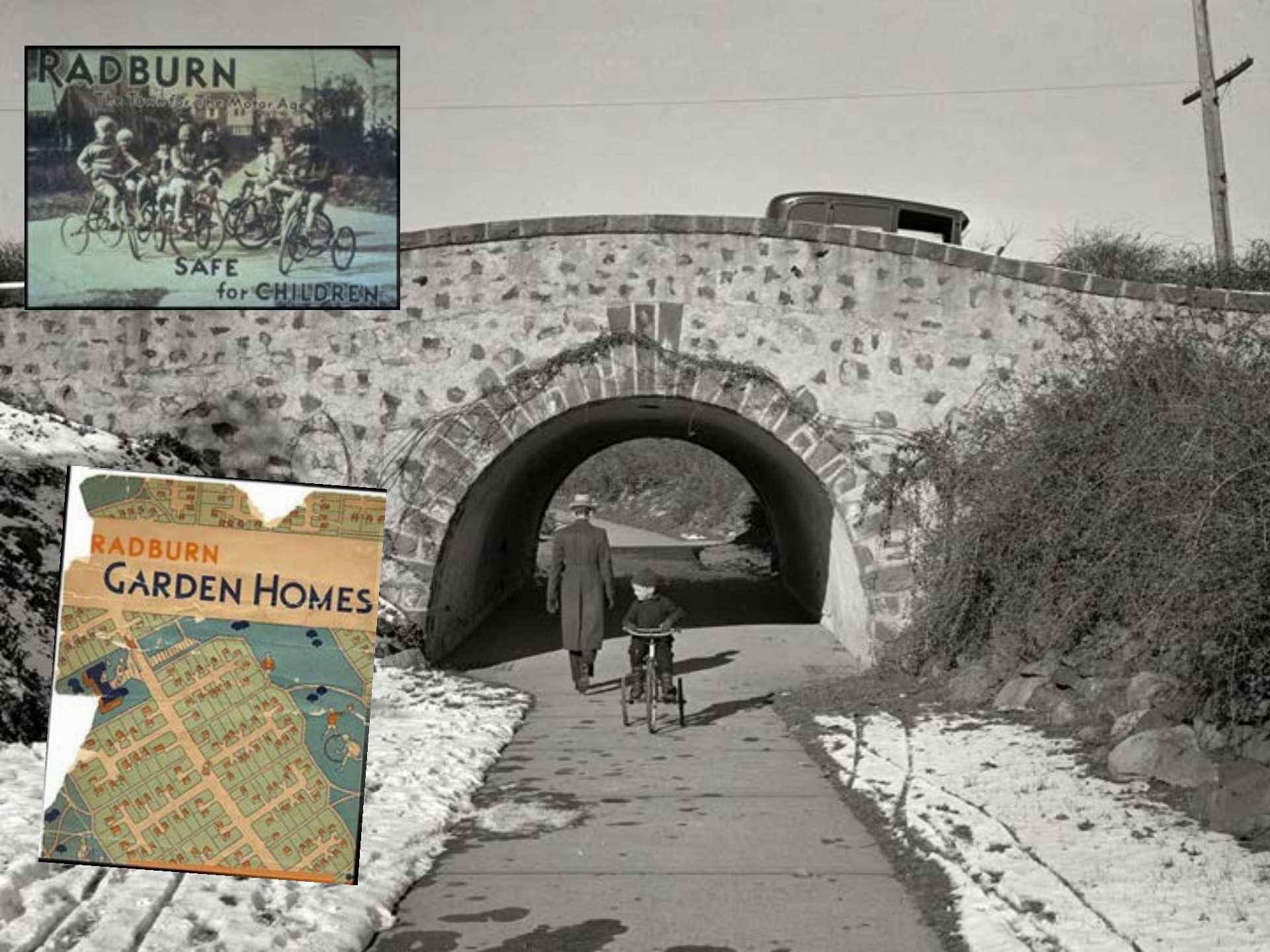
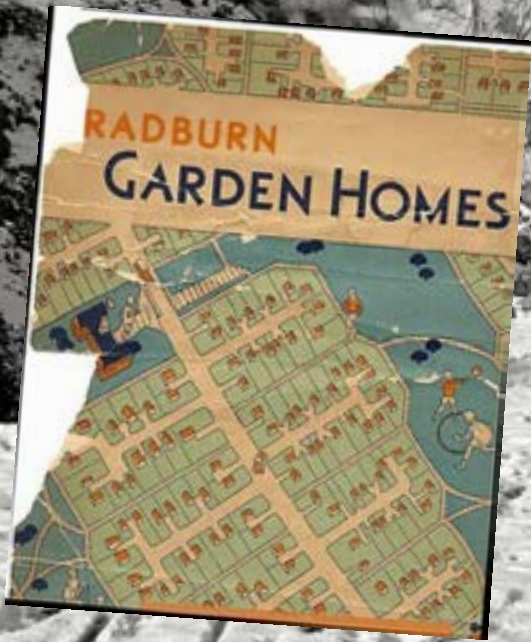
1901: Woningwet & / Gezondheidswet

- De Hygiënisten
- Hygiëne, achterstandswijken
- TBC
- Sport en spel op school in openbare ruimte

New York, losing weight course, 1926

1945 – 1970: Het modernisme

- Gezondheidsmachines
- Regionaal en stedelijk groen
- Recreatie en sportfaciliteiten
- Speelplaatsen
- Licht, lucht en ruimte

100 jaar later: Een nieuwe epidemie & NIEUWE WELVAARTSZIEKTEN

*Een aantrekkelijke woon- en leefomgeving die
(ver)leidt tot gezond leven en voldoende
beweging*

De gezonde stad is...

De Basis op Orde

De SCHONE Stad

milieu, geluid, geur, fijnstof

De VEILIGE Stad

groepsrisico, verkeers-, sociale- en objectieve veiligheid

De KLIMAATADAPTIEVE Stad

waterveiligheid, hittestress, droogte

Structuur & Inrichting van de stad

De BEWEGINGSVOLLE Stad

bewegen, sporten en recreëren

De MOBIELE Stad

langzaam verkeer = duurzame mobiliteit

De GROENE Stad

groen, water, landschap & natuur

Ketens & Systemen in de stad

De ENERGIE- & AFVALRIJKE Stad

regionale energieketens (energietransitie)

De VOEDINGSRIJKE Stad

regionale voedselketens, stadslandbouw

Gebruik & Beleving in de stad

De ECONOMISCHE Stad

economie in de stad, wijk economie

De SOCIALE Stad

sociale participatie

MOBIELE stad

Actieve mobiliteit

- Fietsen en wandelen*
  - Veiligheid, aantrekkelijkheid en comfort*
  - Nabijheid, menging en compactheid*
- “beste verkeersbeleid is ruimtelijk beleid”*

De ongezondheidsparadox

Paradox: Compacte stadswijken verleiden tot fietsen en wandelen

- ***Te veel groen leidt tot minder fietsen en wandelen***

- Dichtheid stad
- Voorzieningen op fiets- wandelafstand
- Diversiteit stad
- Aantrekkelijkheid van stad en routes
- Parkeerdruk

BEWEGINGSVOLLE stad

De stad als sport en speelterrein

- Sport, spel en recreatie
- Van jong tot oud : kind- en ouderenvriendelijk

Sport in the city

In the city that tempts, boundaries disappear

- 1. The city as a place for sports and a playground**
- 2. Combine functions**
- 3. Multiple use of public spaces / No borders**
- 4. Integrate sport in the city, make sports visible**
- 5. Temporality, in co-operation with residents**
- 6. Spatial quality and safety**

The city as a place for sports and a playground

*Het Lint, Utrecht
Strip: 8 km / 30m*

Multiple use of public places / no borders

Water squares, Rotterdam

Schoolyard and playground, Amsterdam

Integrate sport in the city / Make sport visible

The secret garden, Rotterdam

Mercator swimming pool, Amsterdam

Cruiff court, Arnhem

Integrate sport in the city / Make sport visible

Spatial quality and safety

Transvaal Wijkpark (The Hague)

- ✓ neighborhood park
- ✓ open park
- ✓ multiple functions without fences
- ✓ mix park and square
- ✓ park not at edge, in hustle and bustle of the district
- ✓ well visited use
- ✓ Surveillance and safety
- ✓ design with sustainable, beautiful materials
- ✓ design with / by residents

Multiple use of public places / no borders

PLATFORM

- Platform: RIVM, TU/e, GGD, NISB
  - Kennisdeling en verspreiding
  - Onderzoek (kennisleemtes)
  - Onderwijs
  - Lokale pilots (gemeenten/GGD, corporaties, zorginstellingen, verzekeraars, ontwikkelaars, etc.)
  - Ontwerptools aanreiken
  - Bewustwording vergroten
- www.platformgezondontwerp.nl
  - www.gezondontwerpwijzer.nl

2015: Jaar van de ruimte

WE HEBBEN EEN ECHT PLATFORM : WE ZOEKEN NOG LOCATIES!